

Notat

Fra:

Paul Ivar Stenstuen (paul.ivar.stenstuen@konsek.no)

Dato: 20.04.2021**Arkivsaknr:** 21/167-1

Notat vedrørende kravet om lovlighetskontroll

Bakgrunn

Ved brev av 24.02.2021 har kommunestyrerepresentantene Gunnar Løvås, Per E. Aunan, Tone Jørstad og Stig O. Sommervoll framsatt krav om lovlighetskontroll av administrasjonens godkjenning i referatsak 64/21 – søknad om rivingstillatelse av enebolig og fjøs - Alstadhaugvegen 83 - Nordbohus utvikling AS.

Kommunen oppgir i sitt saksfremlegg at kravet om lovlighetskontroll også omfatter vedtaket i referatsak 64/21.

Kravet om lovlighetskontroll ble fremmet i brev datert 24.02.2021. Det er 14 dager etter at saken ble referert i Plan- og utviklingsutvalget og 8 uker etter at vedtaket ble fattet i rivingssaken.

Kommunen legger til grunn at fristen for lovlighetskontroll av det administrative vedtaket fattet 29.12.2020 er overskredet med god margin, mens fristen i forhold til Plan- og utviklingsutvalgets behandling av forslaget som ble fremmet angående saken, i møte den 10.2.2021, er innenfor tidsfristen på 3 uker. Kommunen legger videre til grunn at tidsfristen på 3 uker er angitt i en egen forskrift og løper fra tidspunktet avgjørelsen ble truffet og at fristen er absolutt.

Kommunelovens § 27-2 - Hva som kan lovlighetskontrolleres

«Følgende kan lovlighetskontrolleres:

- a) endelige vedtak som er truffet av et folkevalgt organ eller den kommunale eller fylkeskommunale administrasjonen
- b) vedtak om et møte skal holdes for åpne eller lukkede dører
- c) vedtak som gjelder spørsmål om inhabilitet.»

Lovlighetskontrollen kan bare omfatte de offentlig-rettslige sidene ved vedtaket.

Frister og fristberegning

Frist for å fremme krav om lovlighetskontroll er 3 uker. Kommuneloven viser her til forvaltningsloven som viser videre til domstolsloven.

Forvaltningsloven § 29 sier følgende om klagefrist.

«Fristen for å klage er 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Skjer underretningen ved offentlig kunngjøring, begynner klagefristen å løpe fra den dag vedtaket første gang ble kunngjort.»

For den som ikke har mottatt underretning om vedtaket, løper fristen fra det tidspunkt han har fått eller burde ha skaffet sig kjennskap til vedtaket. Ved vedtak som går ut på å tilstå noen en rettighet, skal klagefristen for andre likevel senest løpe ut når det er gått 3 måneder fra det tidspunkt vedtaket ble truffet.»

Vurdering

Veilederen for lovlighetskontroll oppgir 3 uker som som frist for å fremsette kravet. Det oppgis videre at fristen er absolutt. Veilederen syntes imidlertid primært å rette seg mot krav om lovlighetskontroll av vedtak i folkevalgte organer, og ikke mot administrativt fattede vedtak.

Administrasjon sin tolkning av kommuneloven § 27-1 og det tolkningsresultatet (den rettsregel) administrasjon legger til grunn, innebærer at folkevalgte, for de aller fleste tilfeller, ikke får realitetsbehandlet krav om lovlighetskontroll av administrative vedtak. Dette som en følge av at folkevalgte ofte får kunnskap om administrative vedtak i sine møter, og møter i folkevalgte organer avholdes sjelden med en frekvens med mindre enn 3 uker. Det kan neppe være lovgivers vilje eller intensjon at kommuneloven § 27 – 1 skal tolkes så bokstavelig (strengt) for administrative vedtak. Dette gjelder særskilt for vedtak i en sak som administrasjonen anser som kurant, men som folkevalgte selv anser som en sak av prinsipiell betydning og som folkevalgte mener burde vært lagt frem til politisk behandling. At folkevalgte sitt krav om lovlighetskontroll avvises med begrunnelse i oversitting av fristen, vil for slike tilfeller bidra til å uthule fordeling av ansvar, kompetanse og myndighet mellom administrasjon og politisk nivå, herunder den omgjøringsadgang folkevalgte organ er gitt i loven.

Reelle hensyn tilsier derfor at fristen begynner å løpe fra det tidspunktet de folkevalgte blir kjent eller burde vært kjent med vedtaket. Forvaltningslovens bestemmelse om klagefrist kan derfor anvendes så langt denne bestemmelsen passer på forelagt forhold, jf. forvaltningsloven § 29, jf. domstolsloven § 147. Videre tilsier sammenhengen mellom kommunelovens bestemmelse og formålet med denne, at påstanden om at kravet ikke var fremsatt rettidig burde også vært vurdert på forelagt forhold. Forvaltningslovens bestemmelse om oversitting av klagefrist kan derfor anvendes så langt denne bestemmelsen passer på forelagt forhold, jf. forvaltningsloven § 31.

Uavhengig av dette kan kommunen, i dialog med de folkevalgte, med fordel finne en praktikabel løsning mht. informasjon til de folkevalgte om administrative vedtak som ivaretar de folkevalgtes rett til å kreve vedtakene lovlighetskontrollert.

Paul Ivar Stenstuen
seniorrådgiver